

המפלת התיבה פרק שלישי נדה

לא.

תורה אור השלם

1. עליו נסמכותי מבטן ממעי אמי אהר גזי כך תהלתו תמיד:
2. גזי נורח ותשליכי ושאני על שפתי קרנה כי מאס ה' וישט את דור עקרתו. יימחה ז טט
3. לא נבחר עצמי ממך אשר עשיתי בסתר רקמתי תהלים קלט טו
4. שמר פתאי ה' ילדתי גלי ודושימי:
5. עשה גדלות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר:
6. אורך על פי נודאות נפילתי ונפלאים מעשיך ונפשי ידעת מאד:
7. ואמרת ביום ההוא אורך ה' כי אנתפ בי ישוב אפך ותנחמני:
8. ברוך ה' אלהים אלקי ישראל עשה נפלאות לברו:
9. ארדו רובעי וזית וכל דרבי הסבוכה:
10. ותורני חיל למלמכה תבריע קמי תחוני:
11. האל המאזני חיל וחסן קמי דרבי:
12. תהלים יח ג
13. מי קנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל קמת נפש מות ישרים ותני אריתו כמות:
14. תהלים יח ג
15. יושא משלו ויאמר גאם בלעם בנו בער וגאם הגבר שחם העין:
16. תהלים יח ג
17. תהלים יח ג
18. תהלים יח ג

האז והאס נעשין צריה אחת: **לצע**. כמה סממנין כריך לצבע שחור קליפת עץ וטמינת ריחיים של נפחיס וכמה דברים וכולן נעשין שחור ואינו יכול לצבעו ציורה אחת משנים ושלושה גוונים שנים ושלושה מקומות: כל אחד ואחד עולה למינו. לזון מן האיש ושחור מן האשה: **כי אנפס צי**. מפני שכנסת עלי אני מודה לך שלטובתי היה: **ישז** לו קוז. צרגלו לאחד מהם ולא יכול לצלמ: **לצדו**. הוא לצדו יודע שהוא נס אצל בעל הנס אינו מכירו: **ארחי**. תשמיש כמו דרך גבר צלמלה (משלי ז): **ורצעי**. תשמיש לשון לרבעה: **זרית**. צירט צנפה שקוין וויץ כמו (שעיה ז) צרמת וסורני: **חסר אי** לשון מורה: **ופאורני**. לשון חגירת כח צמתת: **ויזיסיני**. מן הצבור ואח"כ יזרמתי: **רזיעוסיסס**. עונת תשמיש: **הוא** קודשא בריך הוא סייעה שנטה חמורו של יעקב לאלה ואותו היללה של האחרות היה: **ולא פירשו**. את הדבר מנלן: **זכרים צנקוטס**. בני למה: **נקוטס צוכריס**. ואלת דינה כמו משום הן דרשה איש מזרע תחלה יולדת נקבה: **שמשהין**

מאי קרא. דמנציעין אותו ציוס הלידה: **נורח**. לשון מזירות דהיינו נדר דדמי לשבועה: **למה ולד דומה**: **הנלי**. אצרה: **רקמתי**. היינו יצירה ראשונה וכתוב צמתתות דהיינו מדור תחתון: **דרך פשמישן**. האיש פניו למטה כן זכר נולד פניו למטה ונקבה פניה למעלה הילכך נקבה לריכה להסתפק דהא כשהיא צמתי אמה פניה למטה כדלמריני (לעיל ז): **לראשו לו צין צרכין** אצל זכר אין כריך להסתפק: **קשה לאשה וקשה לולד**. מפני שדר צמדור התחתון. קשה לאשה לא ידענא למאי: זרע מלכך את הולד מניעוליו: **מוורו**. חוק וצריא: **יוס פשמיס**. ללשני ימים היו חיותו: **מנא ידע**. הא לא ידע אימת מעברה: **קלסמכ**. זיו: **מראה העין**. שאע"פ שצדלת העין מן האב והאם אינו רואה מדע שהרי המת יש לו עינים ויש לו שפמים ויש לו אזנים ואינו רואה ולא שומע ולא מדבר: **פוז מיתא**. השלך המלה מן הצבר ושזר אינו ראוי אלף ללכזיס כך הנשמה היא מלה לגוף לקיימו כיון שהלכה אז מסרתי הגוף: **עולה למעלה**. כדמתי לעיל אחרונים דר צמדור העליון: **זולין עולין למין אחד**. זרע

ומזורו תנא המשמש מטתו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא ידע אלא אמר אביי *משמש והולך⁴ ושומר פתאים ה' תנו רבנן *שלושה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו מזרע הלובן שממנו עצמות וגידים וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו מזרעת אודם שממנו *עור ובשר [א] ושערות ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ודבור פה והלוך רגלים *ובניה והשכל וכיון שהגיע זמנו להפטור מן העולם הקב"ה נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניה לפנייה אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא ושדי בשרא לכלבא דרש רב *חיננא בר פפא מאי דכתיב *עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן חפץ בחמת צרורה ופיה למעלה ספק משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה ומשתמר דבר אחר אדם נותן חפציו לכף מאזנים כל זמן שמכבד יורד למטה ואילו הקב"ה כל זמן שמכבד הולך עולה למעלה דרש רבי יוסף הגלילי מאי דכתיב *אורך (ה') על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם אדם נותן זרעונו בערוגה כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה ופיה למטה ומשתמר אחר צבע נותן סמנין ליורה כולן עולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צר העובר במעי אשה כל אחת ואחת עולה למינו דרש רב יוסף מאי דכתיב *אורך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני במוה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל מחרף ומגרף לימים שמע שטבעה ספינתו של חברו בים התחיל מודה ומשבח לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב *עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם כבודו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו דריש רבי חנינא בר פפא מאי דכתיב *ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן כל הטפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות נוטל את האוכל ומניח את הפסולת כדרבי אבהו *דרבי אבהו רמי כתיב *10 ותורני חיל *וכתיב *11 האל המאזני חיל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע זיריתי וזרותני דרש רבי אבהו מאי דכתיב *12 מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר מי שהוא טהור וקדוש ומשרתו טהורים וקדושים יציין בדבר זה מיד נסמית עינו דכתיב *13 נאם הגבר שתום העין והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב *14 וישכב עמה בלילה הוא מלמד שהקב"ה סייע באותו מעשה שנאמר *15 ישכב חמור גרם *חמור גרם לו לישכב *16 אמר רבי יצחק אמר רבי *אמי אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזרע תחילה יולדת נקבה שנאמר *16 אשה כי תזרע וילדה זכר תנו רבנן בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזרע תחלה יולדת נקבה ולא פירשו חכמים את הדבר עד שבא רבי צדוק ופירשו *17 אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים *18 ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני בנים אלא מתוך שמשהין

14. ז'ל דמילא (א) קדושין ז: א) נפלאות פרת ימו סי' ו אהא עור ובשר ודם ועצמות וכו' (ד) נפילתי מביאו עתך קלסתר בניימי (א) ז'ל רעת ופיה והשכל כך אהא רעת ופיה קלסתר בניימי דביק סה. וכתום דכ"ב קוז וכתום דנחסיס סט: ד"ה קוז אכן גבור שהיה למוס' נטמסת שאלמות שהתקמי שהאס מורת אודם מנני עור ובשר ודם וכו' וא"כ בני חלק האס נני הוא חששה ויה כרור כמות מוס' דכ"ב סה. ובשאר דוכתי (ז) נ"ב שנה של ע"י: מיתא (ז) נ"ב שנה (ח) נ"ב ע"י יומא מו: וכתוב ותאורי חיל (תהלים יז) (ט) כמות. ע"ש לעיל סה. ודף מ"ב. ע"ש (ז) נ"ב ע"י אהא אס, כ"ב רש"ל (ז) ויקרא כ"ב (ח) אכן ממתיל הדבור וזרמתי לשון אומר וזרמתי מן הברור ואח"כ יזרמתי ואלוהי לשון ב"ל. רש"ל.

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה דרך כי לעיל נ"ב נלה דמינו ממלך וראשו נלכז בכיון כו':

גליון הש"ס
גב' משמש והולך. יבמות יב ע"כ: שם חמור ריה לו לישכב. בענין ערך מלחא כמנ כלומר כסחור יעקב מן השדה וכן נפלאים מעשה לך אהא נפלאות וקלסתר:

הגהות הגר"א
[א] גב' ועצמות. נ"ב ודם כי וציה. נ"ב ודעה:

לעני רש"י
רוץ [ו] ויין. נפה. קלי"ר. בהרי. ון.

מוסף רש"י
ותורני. לשון (ב) וזרע אה גוון השערים. מנהל את הטיסה (יומא טז). וזרותני. הרמתי מן הברור שבה (שם). שהקב"ה סייע באותו מעשה. שהקב"ה סייע טיפה משם ששכר (בראשית ל טז).

תוס' הרא"ש

שתום העין. הוא לשון גילוי עין ולשון משנה הוא לשון גילוי ופתיחה ובמס' ע"ז כ"ז שישתום יסתום ויגוף והא דירידיק נסתם עינו היינו משום דכתיב שתום לשון הידי: